

‘We hadden beter rendement van melkvee verwacht’

Autogaragehouder Wim Polling en zijn zoon William startten in januari 2015 als ‘nieuwe melkers’. Het vleesvee werd ingeruild voor een melkveebedrijf met robots. Hoewel het huidige aantal van 275 melk- en kalfkoeien anders doet vermoeden, is de start zwaar geweest. ‘We hebben heel veel plezier in het werk, maar fietsen door alle regelgeving al zes jaar plat op het stuur tegen de wind in.’

TEKST FLORUS PELLIKAAN

‘Het mag van mij nu wel beginnen, liever vandaag dan morgen.’ De ambitie van de destijds achttienjarige William Polling uit Eelde was in november 2014 in de reportage in *Veeteelt* meer dan duidelijk. Hij stond te trappelen om als melkveehouder van start te gaan. Met het autobedrijf van zijn vader

had hij niet zoveel, maar met koeien des te meer. De ruimte om iets met koeien te doen was er al binnen het vleesveebedrijf met 250 dieren. Maar toen de kans zich bij het einde van de melkquotering voordeed om als melkveehouder te starten, was het voor vader en zoon Polling snel duidelijk. De potstal werd omgebouwd naar

BEDRIJFSPROFIEL

namen:	Wim en William Polling
aantal melk- en kalfkoeien:	275
aantal stuks jongvee:	170
rollend jaargemiddelde:	9950 4,44 3,56
grondgebruik:	318 ha (waarvan 126 ha eigendom)
arbeid:	2 fulltime medewerkers

terug op de periode waarin ze het bedrijf zijn gestart. 'De verbouwing van de stal zou half januari klaar zijn, als de eerste vaarzen moesten kalven. Maar een deel van de aangekochte vaarzen kalfde al half december. Hierdoor hebben we op de top 36 koeien met de minimelker gemolken', vertelt William.

Uiteindelijk werd op 12 januari de stal in gebruik genomen en begonnen vader en zoon Polling ook met het leveren van de melk, tegen betaling van superheffing. 'We wilden in april, aan het einde van het melkquotum, de opstartproblemen achter de rug hebben. Daarom hebben we er bewust voor gekozen om de eerste maanden superheffing te betalen, ondanks dat we daardoor maar vijf cent per kilo melk kregen', vertelt Wim Polling. Op 1 april waren er inmiddels 140 dieren aan de melk en hadden zowel de koeien als de melkveehouders hun draai gevonden. Een groot deel van de stal was echter nog leeg. Daarom kocht Wim eind juni 79 vaarzen aan. 'Die zijn achteraf goud waard geweest, want net voor de bewuste datum van 2 juli 2015 hadden we ze op het bedrijf.'

In diezelfde maand arriveerde ook de vierde robot en steeg het aantal koeien, door het afkalven van drachtige vaarzen, verder door. Wim: 'Als het aan de bank gelegen had, moesten we de koop van de robot annuleren en koeien verkopen. Maar we hadden de ruimte in de stal en alles was gebaseerd op 240 koeien. We zijn strijders en ik ben dertig jaar geleden voor mezelf begonnen met slechts 6000 gulden, dan geef je niet zomaar op.'

Dier- en fosfaatrechten gekocht

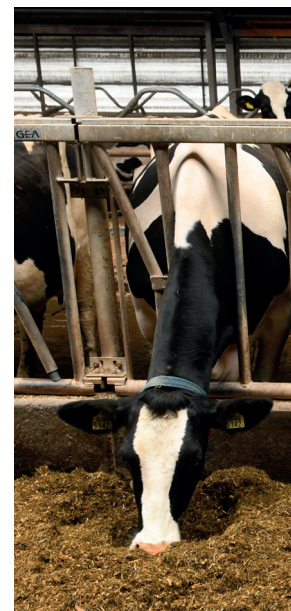
De ondernemersdrang bij Wim overwon, waardoor ze moesten voorsorteren op de nieuwe groeiregulering. 'Vanwege de dreigende gve-regeling hebben we destijds eerst een bedrijf een kilometer hier vandaan gekocht inclusief dierrechten. Toen er later niet dierrechten, maar fosfaatrechten kwamen, hebben we 3000 kilo fosfaat gekocht die de bank niet wilde financieren. En toen volgde ook nog een jaar met een melkprijs van 28 cent. De bank heeft ons echt laten ploeteren. We hebben een heel zware periode gehad en zes jaar plat op het stuur tegen de wind in moeten fietsen', verzucht Wim. Even is het stil en denkt Wim na. 'Weet je, ik vind dat er

een ligboxenstal en half januari 2015 zouden de eerste koeien worden gemolken.

Nu, ruim zes jaar later, werkt William vol enthousiasme op het melkveebedrijf met inmiddels 275 melk- en kalfkoeien. Met een grote glimlach strooit hij de kalfjes op in de jongveestal. 'De ventilatoren bevallen hier erg goed, sindsdien hebben we nauwelijks last van luchtweginfecties', steekt hij direct van wal. 'En er komt steeds meer lijn in het jongvee', verwijst hij naar een groep fraai gebouwde kalveren. Ook in het vervolg van de rondleiding over het bedrijf blijkt dat het aan passie zeker niet ontbreekt. 'De liefde voor de koeien zit heel diep', zo geeft William aan. 'Op dit moment zit ik door een verschuiving in het personeel zelf fulltime tussen het vee en dat bevalt me prima. Landwerk is voor een keer ook leuk, maar voor de koeien ben ik boer geworden.'

36 koeien met minimelker

Enmaal in het kantoor voor in de stal, waar ook vader Wim (54) is aangeschoven, blikt William (25) uitgebreid

▲
Foto links: de melkrobots maken het komende jaar plaats voor een melkstal
Foto rechts: het rantsoen van de koeien wordt op termijn helemaal zelf geteeld

met de veehouderij een spelletje wordt gespeeld om zoveel mogelijk boeren uit Nederland te lozen. Als nieuwe melker heb je het dan dubbel zo moeilijk. We hebben meerdere keren in de rechtbank gestaan om als knelgeval in aanmerking te komen, maar het werd afgedaan als ondernemersrisico. Dat het zo zwaar zou worden, hadden we voor de start niet voorzien. En dat vinden wij niet alleen. In Eelde waren twintig jaar geleden nog 5000 koeien. Nu zijn we nog de enige melkveehouders in Eelde, op acht kilometer van een Natura 2000-gebied.' De vraag dient zich dan ook aan of ze de start als melkveehouder wel hadden gemaakt als ze alles hadden geweten. 'Misschien wel niet, inderdaad. En dat komt vooral doordat je als melkveehouder zo wordt tegengewerkt. De wetgeving is onnavolgbaar en elk half jaar anders. Maar ondanks alles hebben we in het werk op de boerderij ontzettend veel plezier en dus gaan we zeker door', vertelt Wim. William knikt instemmend: 'Ik ben nog steeds enorm enthousiast, maar had wel wat dingen anders gedaan. Van mij had het achteraf niet per se zo groot gehoeven. Eigenlijk was het idee ook 170 tot 180

koeplaatsen inclusief een melkstal. Maar doordat we uiteindelijk voor robots hadden gekozen, kwamen er koeplaatsen vrij.'

Robots maken plaats voor melkstal

De keuze voor de robot hadden vader en zoon Polling achteraf liever niet gemaakt. De jaarlijkse kosten van de vier melkrobots vinden de Drentse melkveehouders te hoog. Ze werken hard aan een plan om de robots te vervangen door een 2 x 24-stands swingover-melkstal of een 2 x 16 rapid exit. 'Op de lange termijn is dat voordeliger. Daarnaast willen we de koeien gaan weiden en dat is met zo'n groot koppel toch echt makkelijker met een melkstal dan met robots', vertelt William. Vader en zoon Polling hebben het gevoel dat ze nu na zes jaar eindelijk aan de goede kant van de streep zijn beland en de kritieke periode achter zich hebben gelaten. 'De melkprijs gaat wat omhoog, we kunnen de financiering gaan uitsmeren over meer jaren en we hebben de fosfaataankoop bijna afgelost. Maar achteraf gezien had ik gedacht dat het rendement in de melkvee-

Hoe vergaat het de andere nieuwe melkers?

De reportage van het bedrijf van Wim en William Polling in november 2014 maakte onderdeel uit van de serie Nieuwe melkers. Op 1 april 2015 zou na 31 jaar het melkquotum verdwijnen en dat gaf starters weer een kans. Naast Polling werden er nog vijf startende melkveehouders in Nederland en Vlaanderen aan het woord gelaten in de serie. Hoe vergaat het deze ondernemers nu?

Dick van Deelen, Zoelen: 'Het is een heel spannende tijd geweest, maar we zijn als een van de weinige bedrijven als knelgeval aangemerkt. We hebben voor 16 koeien fosfaat gekregen, maar hebben wel een deel van het jongvee moeten uitbesteden. We zijn nog iets

doorgesloopt en melken nu bijna 85 koeien.'
Izak en Alette van Engelen, Dronten: 'Door de fosfaatkorting zijn we wat minder jongvee gaan houden, maar het aantal koeien is met 75 ongeveer gelijk gebleven. We genieten enorm van het werken met de koeien. Dit plezier wint het van de uitdaging die het als nieuwe melker wel is.'

Johan Franken, Hulshorst: 'Met fosfaatrechten zaten wij gelukkig goed, omdat we op de peildatum al boven ons huidige aantal koeien zaten. We zijn iets gekrompen om met een melkrobot te kunnen gaan melken en dat bevalt heel goed op ons biologische bedrijf.'

Corné en Petra Lauwen, Breda: 'Op de top

hebben we 50 koeien gemolken, maar onze zoon Koen wilde meer. Met pijn in het hart zijn we hier gestopt en hebben we een mooi bedrijf met 400 koeien in Duitsland gekocht op 2,5 uur rijden. Wij melken hier in Breda nu nog een paar koeien voor de boerderijwinkel en telen verder volop ijsbergsla.'

Bart Vanderstraeten en Marijke D'Hertefeld, Merchtem: 'Sinds 2015 zijn we van 65 naar 125 melkkoeien gegroeid en op dit moment bouwen we voor een derde melkrobot en een zestigtal koeien. Het vleesvee stoten we daarvoor af. De verbreding met boerderijkamp en activiteitentak Farmfun loopt naast de hoevewinkel ook best goed.'

houderij hoger was. De eerste zes jaar heeft het niks opgeleverd en hadden we gelukkig het garagebedrijf achter de hand', vertelt Wim. Maar vanaf nu moet het melkveebedrijf op eigen benen gaan staan en moet het William en zijn vriendin Marije Hesselink (24) in hun levensonderhoud gaan voorzien.

Wat management betreft begint het melkveebedrijf steeds meer zijn gewenste vorm aan te nemen. 'Ik had me tijdens stages zo goed mogelijk voorbereid, maar op een eigen bedrijf is het toch allemaal anders. Wat meer begeleiding tijdens de opstart was misschien ook wel goed geweest. Nu heeft het hier en daar wat leergeld gekost. Zo hebben we bijna koste wat het kost geprobeerd om 11.000 kilo melk gemiddeld te gaan melken', vertelt William. 'Maar onze koeien, die we overal hebben gekocht, waren daar nog niet aan toe. De productie ging wel omhoog, maar ook de voer- en dierenartskosten. Daarom moeten we voor die productie nog een paar jaar geduld hebben. Dankzij het aAa-systeem gaan we hard vooruit in de fokkerij. Ik ben er dan ook van overtuigd dat die productie er komt.'

Alle voer zelf telen

Intussen werkt William verder aan het optimaliseren van het management. Zo hebben afgelopen winter de koematrassen plaatsgemaakt voor diepstrooiselboxen. William ervaart dat als veel beter voor de levensduur van de koeien en daarnaast blijven de koeien ook veel schoner. 'Ik durf net gekalfde koeien nu ook eerder vanuit het strohok in de ligboxenstal te doen', vertelt William. In de diepstrooiselboxen ligt een mengsel van stro, kalk en water. Ook de ventilatoren in de ligboxenstal bevallen erg goed en met het oog op de warme zomers overwegen de melkveehouders om ook een sprinklerinstallatie aan te schaffen.

Bij de omschakeling van vleesveebedrijf naar melkveehouderij telde het bedrijf al 209 hectare grond, waarvan 52 hectare in eigendom. Inmiddels is er 318 hectare grond in gebruik, waarvan 126 hectare in eigendom. 'Grond is voor de bank altijd belangrijk geweest en hoewel we er afgelopen jaren niet heel veel voordeel van hebben gehad, is voldoende grond onder je bedrijf en

veel eigengeteeld voer wel de toekomst', stelt Wim. Het bedrijf heeft op dit moment ook nog een akkerbouwtaak met onder andere aardappelen. Verder proberen de melkveehouders steeds meer voer op het eigen bedrijf te telen. Van het overschot aan gras wordt grasbrok gemaakt en een deel van de mais wordt verwerkt tot ccm. Ook voederbieten doen dit jaar hun intrede op het bedrijf. Later volgt mogelijk ook nog luzerne. 'We houden van voldoende prik in het rantsoen en daar kan luzerne aan bijdragen. Er wordt tegenwoordig vaker gesproken over druk in de pens dan van pensprik, maar een koe die slecht ter been is, krijgt geen druk op de pens en gaat vervolgens steeds verder van je af. Een koe is een herkauwer en geen varken. Daarom gaan we ook weer iets grover hakselen. Het is niet voor niets dat er altijd koeien zijn die hooi vreten als je dat aanbiedt.'

Alle mechanisatie zelf

Komend jaar komt er met het oog op onder andere biodiversiteit ook 60 hectare grasklaver en wordt er bij elkaar een halve hectare aan bloemenmengsels ingezaaid op de akkerranden. 'Je moet in de actualiteit mee, als je als melkveehouder niet tegengewerkt wil worden. De druk van de omgeving is ook de reden dat we met weidegang gaan starten. En daarom telen we ook steeds meer voer zelf. Soja- of veldbonen horen ook tot de mogelijkheden. Op termijn willen we graag helemaal zelfvoorzienend zijn', vertelt William.

Op het erf is alles spic en span en valt direct het uitgebreide machinepark op. Zelfs een hakselaar is aanwezig. 'We vinden techniek leuk en zijn niet graag afhankelijk van de loonwerker. Het aanbod aan loonwerkers is hier niet groot en daarnaast houden we niet van wachten', vertelt Wim met een glimlach. Om al het werk rond te zetten werken er twee fulltime medewerkers op het bedrijf. Ook oma van 76 werkt nog volop mee en Williams moeder voert 's morgens en 's middags de kalfjes. Op de vraag waar het bedrijf over nog eens zeven jaar staat, is het maar heel even stil. 'Mij is het nooit groot genoeg,' zegt Wim, 'maar William vindt het zo meer dan prima. We gaan verder met het optimaliseren van het bedrijf, zodat William het kan voortzetten en het bedrijf ook gaat renderen. Maatschappelijk proberen we in ieder geval in te spelen op de wensen van de samenleving.' |

Extra foto's online

Meer beelden van bedrijf Polling in Eelde zijn te vinden op de website van Veeteelt.

[Fotoserie op **veeteelt.nl**](#)